Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramentis in genere - Cod. Ettenheim-Münster 199

Santi, León

[S.l.], 1632-1633

Qvaestio II.

urn:nbn:de:bsz:31-117164

Visual Library

nihil prohibet designare vt istue n̄ suppōnere ē, si manifestum ē, ē
passiones n̄ augere quod non fuerit quando notum ē.

Dicendum ē sto. cum nāa Sm̄torum ex libera Dei volun-
tate dependeat, n̄ cōe nos eam assequi nisi deducendo ex Scriptura, tra-
ditione, Patribus, ē Conciliis, ēdo quibus Florentinum ac Trident. clarē
ē fuere de sm̄tis ē eorum, ita pedulantibus vltimorum temporum hæreticis.
post hæc a. Catechismus Rom. ex decreto Conc. Trid. compositus ē in
vrbe Cathia magistrorum edito ē iussu PV. V. qui in epist. privi-
legij ipsius operi asserit (hn̄ fideles Catechismo edocēn̄ de ijs rebus
quas oportet eos nosse profitēri ac seruare, ac proinde magna ab eo
nos authoritatis ē debet, ne credere vtcumque Pontificem in tradēn-
da vrbe Cathia institutione doctrinæ hallucinatum ē, sicut igitur
quamvis Conc. Trid. decreta de reformādo morum ab oibus n̄ sint recipi-
tn̄ quæ pertinent ad doctrinā dogmata ab oibus tenendā sit, ita quæ
simili modo se hnt in Catechismo erunt admittenda.

Prandum ē vltimo q̄ facit ad S. Thom. cum notum
um sit Sm̄ta ē sic instituta ex voluntate libera Dei affori solere
a S. Thom. pro rāe illorum motiua solum, ē congruentias quæ induxere aliquo
modo potuerunt ad huiusmodi institutionem, siue aliquando quæ
supponunt ipsam institutionem ē probant ipsum ē factam, frustra
ē reprehendit ab aliquibus S. Doctor q̄ eis rāēs in nāa de Sm̄tis
quidem neq necessariæ neq adæquatæ sint, tum q̄ in nāa libera
n̄ sit assignari cāa necessaria, tum q̄ cāa adæquata efficiens, id ē, di-
uina voluntas satis iam nota erat ac suptue repetenda, sicuti cur
sonet campana n̄ reddit rāo q̄a Nolanus funem trahat; sed q̄a crastino
v.g. diei festus erit vel quid simile, q̄d n̄ suppōnatur notum, hæc ē
ē illa cāa laudata a Pho quæ satisfacit interrogaēi propter quid.

QVÆSTIO II.

Vtrum Sacramentum rectē constituatur in genere Signi?

Dicendum ē imo. quoniam loquimur de Sm̄to prout comprehen-
dit n̄ modo 7 legis Euangelicæ nota, sed etiam legis scriptæ ē
legis nāæ, dicendum ē, inquam, sta legis Mosaicæ sic assignari so-
lere. imo ponit Circumcisio vice Baptismi, quamvis hæc ante legē
scriptam data fuerit Abrahamo ē posteris. 2do Ipsum molado ē esus Agni
Paschalis correspondens Eucharistiæ. 3tio Purificatōs ē sacrificia quæ-
dam expiatoria loco Sm̄ti Pœnitentiæ ē Consecrāo Leuitarum ē sa-
cerdotum pro nro Sm̄to Ordinis. in lege a. nāæ, id ē, post lapsum
Adæ vsq ad legem Mosaicam assignant, cōsiten duo Protestatio

Fidei

Fidei cum oblatione parvulorum pro remedio peccati originalis. et Sacrificium pro peccatis actualibus interveniens adultos quae dia exempli gratia solum dicta sit.

Dicendum e 2do non esse gravis n illigi hic genus aliqd gravissimum, quasi ratio signi constituat vndecimum sacramentum, hoc e. ridiculum e, neq a S. Thom. intentum, et ipse nouitatem sine necessitate obnoxium calumnijs hereticorum! neq sufficit genus proximum, sed aliqd creatum vtile, cui smta ad modum geer subjectatur, hoc e. satis se.

Dicendum e 3tio sermonem esse de signo vt quo cognito, qd scilicet cognitum ducit in cognitionem alterius, vt fumus e signum ignis, et hedera signum vini venditibilis; n vero de signo vt quo ducente solum in cognitionem alterius, vt species sensibiles aut intelligibiles. imo nec signum instrae e reale peculiari modo prout distinguit a 2do, qd dicitur mentionale.

Sa opinio censet smta n posse constitui in genere signi. ita sentire videntur qui negant definiri, vlla ratione posse smta in communi, de quibus infra. Sed: qd quae in nulla ratione conveniunt n possunt vno in genere constitui, sed smta conveniunt in vna ratione, ablutio e aqua baptismalis et seni verborum smtalium, purgatio circumcisionis, et vnctio sacerdotum, et alia n conveniunt nisi in nomine. confirmatur: qa ense n ens n conveniunt, sed smta constituunt aliquando per ense n ens, Matrimonium e. sed constitui per verba sponsi et consentium sponsa qd e negatio quadam. Sed res sacras quae peculiari modo smta vocantur convenire in vna ratione per ordinem ad res sacrum efficiendi sacrantem, id e, gratiam sanctificantem, vt patebit infra, nemine inquam, si n vnione saltem analogicae, qd satis e vt constituantur sub aliquo genere seu peccato superiori, nam color faciei et carnus arteriae maxime differunt, tn in hoc conveniunt qd sit signum corporalis sanitatis. Ad confirmationem Sed per consentium sponsa, quo constituitur aliquando Matrimonium, n illigi puram negationem sed fundatu etiam illeg qd e indicium sponsi, datio quidam visibilis et constitutio corporis mutans verba parentum loco quella loquentium.

2da opinio existimat posse quidem smta in genere signi constitui, sed melius poni in genere caus. ita velle videtur Hugo Victorinus et Magister sent. in 4. initio cum multis ex expositoribus. Sed: qa ratio cur in genere signi potius quam caus. gerat smta e, qa smta veteris legis n causabant gratiam significabant tn, sed ea n fuerunt proprie smta, vt Magr cum alis veteribus exercere docuit loco citato. Sed e hic ponatur in genere signi potius quam caus, imo vero qa ratio causae e efficior ratione significandi, potius ad causam quam ad signum reduci debet smta qua excellen-

excellentiam rigora ceteras res sacras nrie Sntis numerabatur.

Addens aliqui Magistrum cum suis Scholasticis fuisse manifeste damnatos a Conc. Florent. et Trid. eo qd quædam sacra legis veteris Sntia simpliciter et sine addito vocauerint, ac proinde dicenda sint necessario et Sntia proprie ac rigoroso.

Sed stra et primo, qd mysterium Sal qd dabatur Catechumenis Sntia sine addito appellatum e a Conc. Carthag. 3 et Laodicenni, in Consecratione etiam salis dicitur salutare Sntia sine addito vexta Gregor. lib. de Sntis, similiter et aqua benedicta, qua tn n est Sntia proprie sed Sntis adnexa, qa scilicet n semper necesse e vt Concilia vtant vocabulis in summa proprietate, sed late et ly ming quantum satis e ad rem proportum. neq obstat qd assignauerit differentiam inter Sntia noua et vetera, qa etiam inter religionem sacerdotes q Christianorum, et religionem ac Mysteria paganorum assignatur discrimen a Lactantio et alis Patribus, neq tn hæc e proprie religio sed impietas, neq vt sacerdotes proprie vtrate cultui veri Dei n deputati. 2do P.P. Conc. Trid. in simili cæa interrogati fuerunt ab Ambrosio Catarino, vt quæ tractatur in exposit. 9 cap. Conc. Trid. responderunt se nolle decidere controuersias quæ agitabantur inter eos quos certum erat e Catholicos, sed solum cæas cum hæreticis habitas, imo cum Concilium vtra Lutherum et sectarios vocatum fecerit potissimum, qui varijs contumelijs prædere solebant Magistrum et Scholasticos tes, credibile n e qd illos voluerint damnare in re præsertim quæ ad modum loquendi reducei pt. 3tio qa cum Scholastici veteres negarunt illa e proprie Sntia loquebant in ordine ad potissimo et perfecta prout definita fuerant ab illis quæ scilicet vi sua sanctificant, quomodo vetera n erant proprie Sntia, nos verò loquimur de illa raõe cogi ad Sntia effecta et ming effecta, inter quæ n negarent intercedere aliquam analogiam. Sr igit e illa proprie Sntia sumpto nole Sntis vtiliter quam Magister et Hugo acceperunt, imo etiamsi ea n dicerentur proprie Sntia n propterea sequeretur n raõe in aliqua raõe analogica convenire cum præter Sntis, nam sedem proprie dicimus de azali translatæ etiam de monte, et tn a sede montis et sede azalis pt abstrahi hoc, cum qd e ee inferiorem corporis extremitate.

Colligitur ex his arcta allata n probare efficacter Magistrum cum suis damnatum fuisse.

Tertia conis e certa sentia e Sntia recte dici in gre signi. pter inductione: nam Circumcisio fuit signum Iustitiæ Fidei, et Baptismus e signum mortis et sepulturæ Christi Rom. 6. et Euchta signum Passionis Lucæ 2. et sic de alis. Deinde ex eo Rog illa reduliter sect signa n signi qd est talia prout stant sub vocabulo et raõe

Sntis

Smtu, cum quippe neq Baptismus sit in presenti significatione Smtum per hoc qd significet mortem aut sepulturam Chri. propterea

Notandum e, imo rem sacram quæ significari st nomine Smtis, iuxta 2am precedenti quæstione assignatam notionem vocabuli, aliam e sacrantem sive sanctificantem affectè, qualis e Iustitia sive grata habitualis e amicitia Dei, qd observè cognovit Plato dum Dial. de sanctitate dixit: qd dilectum ~~Deus nemo~~ Deus e sacrum e, qd vero n e dilectum profanum e in Minoe sacratissimo ovum regis hoc iudicis ejaham e rem sacram sacrantem impfectè, per quam aliquid deputatur divino cultui, quomodo e altaria e templa e vasa consecrata st, e noies etiam cum divino cultui aliquo modo nuncupantur, etiamsi n habent gratam habitualem, quo genere initiandi e conveniendi in aliquo cultu nulla seu vera seu falsa religio caret, ut dixit August. lib. 4 contra Faustum cap. 11.

Notandum e 2do Baptismus e alia res ex eo qd excellenti quodam modo præ cæteris rebus sacris se haberent, habuique etiam tibi proprium nomen Smtis, ut per se st legenti sacros Autores, ex quo fit ut dicantur talia per ordinem ad rem sacram affectè sacrantem, sive ad iustitiam affectam, ut infra ostendetur.

Prima ratio. Smtu recte statuitur ut genus signi. Probari potest ex Concilijs Lugdunensi, Lateran. e Florent. sed habet oto e clare ex Trid. qd cum egisset prig de Smtis veteris legis e novæ, deinde sess. 13 cap. 7. dixit code hoc e Eucharistia cum cæteris Smtis, ut sit symbolum, hoc e, signum rei sacræ, e ut tale explicandum fidelibus statuit in Catechismo Rom. de Smtis, quibus verbis signum, qd e quid code multis alijs veluti genere modo etiam definiendi indicatur; ~~ad~~ hanc notionem vocabuli expresserat Dionysius in Theologia Baptismi, e acceserunt August. Hieron. Greg. e habet can. Sacrificium de Consec. dist. 2.

Confirmat ex S. Th. cqiq e hæc doctrina Smtu poni in genere signi ex notione vocabuli, quæ rationabiliter indicat res e a Patribus, sicut e per ordinem ad sanctitatem corporis nomen sani habent n solum ea e effectus, sed etiam signa sanitatis, ita a sanitate mentis, quæ sacrio sive sanctitas e, dici potest Smta n solum ea quæ significant illam latenter, sed e ea quæ significant. neq obstat qd S. Th. in 4. dist. e q. 1. art. 1. dicat Smtu dici a sacrando, sicut ornamentum ab ornando, ac proinde ea in genere ea, qa vel hic pertractavit sentiam, ut quidam volunt, dum Smtum a re sacra n a sacrando deduxit, vel qa solum ab Etymologia ostendit deberi Smtu præstare aliquam sacragem saltem impfectam, in suscipiente, quæ n e illud principale a quo secundum Catholicam notionem

Smtu

Sntu dicitur tale.

Obycies 1mo: signum facit venire in cognitionem rei significatæ, et a. aliquando cē Sntu abro eo qd deducat in cognitionem Iustificationis significatæ, vt si infans baptizetur a pagano intendente facere qd facit Ecclia. Rx Sntu cē signum saltem in actu 1mo, n vero semper e respectu cuiuscung cē signum in actu 2do, ac proinde per accidens poe aliquando n inducere actualiter aliquos in cognitionem rei significatæ, vt in casu baptismo, ueri, in quo pagano saltem in confuso cognoscis iustificationem baptizati.

Sed vtra, qn si Deus requiriset baptismum e, n reuelasset homby illum sanctificare, baptismus cet Sntu e n cet signum, qa per illud nullo hoo imo neq tangely ducei poet in cognitionem rei sacræ significatæ, et cē aliqd Sntu qd n ita ducere in cognitionem rei sacræ. Rx baptismum reue potig ablutionem illam n futuram tunc Sntu in actu, sed in proxima aptitudine, reue n futurum Sntu simpliciter e absolute, sed secundum aliquam rationem.

Obycies 2do: aliqua Sntu et gratiæ qa iustificationis et n et signa illus, effectus e. vt notiores, et signa caarum, e n contra.

Respondent aliqui Sntu prout et fēliter signa, id e, secundum rationem sensibilem n cē unquam qdas gratiæ, sed secundum vel virtutem insen sibilem ruggoditam, vel fēlitatem latentem in igni, quā poriam obcongentialem cē putant.

Rx 2do aliquam eam aliquando cē notiorem effectu, sol e. e maxime notus, eig vero effectus, subterranei fuerint latent.

Obycies 3tio: rity antiqua legis erant signa nrorum Sntorum, ora e. in figura contingebant illis, si ergo nra etiam Sntu et signa, erant signa signorum, quæ rerg significant gloriam futuram. Rx ptra Sntu pter eadem signi formalem habere materiam e fēam sed ratam, vt ablutionem aqua, vnctionem, sonorg verborum, ac proinde vt tota operatam possunt significari, neg abrogandum e dari signum signi, nam sonus campanæ significat concionem, quā cum verbis idet nisi signa pleraq ad placitum continent.

Obycies 4to: rito ceremonialis sato n et variari, sed rito signi et variari ex hominum placito, si quis ponat obicem gratiæ cum baptizatur, Sntu n e signum sanctificationis cum nulla res sanctificatur, neq dicatur signum sanctificationis si n ponatur obex, vtra e. e. qa nullum signum, hoc modo cet falsum, v. g. hedera quæ e signum signi vernalis si nihil vini est in dolio dicitur falsum signum, n cet a. falsum, qa semper e hedera significat vinum venditur, si domi fuerit tale vinum. Rx eadem ratione Sntu cē signum gratiæ in n ponentibus obicem.

obicem. ad replicam dicitur signa huiusmodi esse ex horum placito, id n fuit vt in hederam significaretur venditio si vinum domi fuerit, sed id etiam domi tale vinum esse, hoc a. n accidit ex placito divino in Sacris.

Obiices 3to: differentiae quae pertinent ad idem genus sunt sacramentum, sed differentiae sacrorum n pertinent ad genus signi sed caeremoniae, nta e. a veteribus distinguuntur, ga nra caeremoniae gratiam, veteraa n item & neq. sacra, et in genere signi. Et maiorem esse veram vt compositus per se nata, prout distinguuntur in sacramentis a Philosophis, in compositus a. per accidens ex horum placito et arte factis vbiter esse falsam, nam opera artis figlina et statuaria, quae id referentant v.g. Caesarem, n differunt penes figuram, sed penes materiam quarum una e marmor aut metallum altera e lutum sive cera, quae n pertinent ad genus sacramentale figurae, sed quae tn sumi ad determinandam eadem entis figuratus, quomodo e ratio caatiui e n caatiui determinare potest ratio signi.

Obiices vltimo: signum e res opponuntur, sacra et res, vt altum, vnetio, e alia & n et signa. Et signum e rem significatam per illud opponi, n vero rem quaeuung.

2da solio. Sacra congruentia assignat in genere signi quam caeremoniae. Et: ga congruentia explicat res in ordine ad suum principale. quae ad minus principale e sacrum, sic in ordine ad sanctitatem effectam, quae quid principale e respectu cuius dicuntur haec peculiari modo sacra, n ora sacra et ~~in hoc quam~~ certiter n genere caeremoniae saltem proprie dictae, sed signi & congruentia in hoc quam in illo genere collocantur. Minor pt: ga sacra veteris legis caeremoniae gratiam, sed eam solum tandem per Christi passionem significabant, vt definitum e in Florent. Confirmatur: ga etiam si sumeretur sacra per ordinem ad principale vel sacrum, id e, sanctitatem effectam vel imperfectam, ad huc congruentia res assignatur in eo genere in quo certum e illam reperiri, quam in eo in quo e controversum, sed certum e sacra ora reperiri in genere signi, id ostentum e, vtrum a. reperiantur in genere caeremoniae etiam respectu sanctitatis imperfecte controvertitur, cum multi negent sacra vetera vbiter sanctitatem huiusmodi induxisse, vt patebit infra.

Obiices 3mo: gratiam, quae e res significata, notior e christiano quam ratio sui signi & sacra in pt poni in genere signi potig quam caeremoniae respectu illius, signum e. e quid notig. Ans pt: id e. gratia conferatur v.g. in baptismo habet expresse in Scriptura, id vero baptismus signum sit talis gratiae infert solum, vt notavit Palentia n semel. Confirmat: ga in sacris litteris saepissime dicunt sacra consecrare

sanctificare,

sanctificare, n. a. diuuni significare. Qr racõem, fõalem signi
ñ debere ẽ notiorem, sed id ꝓ hꝰ racõem signi, id ẽ, abstrio v:g: quæ
notior ẽ quateng ẽ quid sensibile, quo visq Christ venit in cognitio=
nem gratæ qua confertur, ad firmacõem Qr euenire id ꝓ magis
erat necessarium scire qd Sntꝰ conferent ẽ sanctificent, quam qd
significent, n negant tn significare, sed implicite ostendunt; an vero
etiam ad genl cãe alicuiq Sntꝰ vrbiter quæstum reuci pōt, infra pa=
tebit.

QVÆSTIO III

Cuius rei sacra signum sit Sacramentum.

Dicendum ẽ jmo quæstionem potissimum cẽ de re sacra sacrante vel effecte,
id ẽ, de sanctificabe per gratam habitualem, vel de sanctificante inffecte,
ẽ ẽ ea quæ vel tollit irregularitates siue impedita, vel tribuit potestatem
moralem v:g: intrandi templum, conuicandi cum cæteris, aut sanctifi=
candi; sic de sacrificio veteris legis dicebat Paulꝰ hebr. 9. si cinis vitulæ
asperg inquinatos sanctificat ad emundacõem carnis, n dixit scia,
qa n expiabat peccatum, sed tollebat immundiam legalem tractam
v:g: ex tactu cadaueris aut alterius rei immundæ qq quem arcebantur
illi ab diuinis officijs ac templo, circumcisio vero tribuebat potestatem
comedendi Agnum paschalem, ẽ attribuendi alijs sacris hebræorum, sic
aquæ nos aqua benedicta dicitur tollere venialia, ẽ dæmones cœrcere,
ẽ prima tonsura reddit habilem ad ordines suscipiendos.

1a sentia, quam Suarez hic dis. 1 sect. 1 tribuit Cano,
ẽ innuuaverat Durandꝰ in 4. d. 1. putat nõe rei sacræ illigi sanctis=
tatem prout abstrahit a effecta ẽ inffecta, neq requirit definitionem
Sntꝰ vt sit signum rei sacræ; vtra quam obiici solet. qa vtq aquæ bene=
dictæ, ẽ prima tonsura cum significent sanctificacõem aliquam inffe=
fectam, ẽ sint institutæ a Deo saltem mediate, cet proprie Sntꝰ, ẽ sic
Ecclia haberet plꝰ quam 7 Sntꝰ.

2da opinio nõe rei sacræ illigit effectum Dei gratuitum,
vt Scotꝰ in 4. dist. 1. q. 1. ẽ alij vtra quos idem fieri solet agtm de aqua
benedicta, quæ, cum significet remissionem venialium ac proinde effec=
tum gratuitum, cet Sntꝰ.

3a Tertia opinio nõe rei sacræ illigit quicquid dicat nõe sancti=
ficationis siue tollis siue effectiua, dummodo semper ipsa sua sanctificatio
vel in recto vel in obliquo notet.

Quarta opinio nõe rei sacræ illigit gratam vt formaliter sanc=
tificantem tantum. pro qua.

Notandum 1o jmo significacõem alicuiq rei aliam ẽ directam,

fõalem